

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

**A Bizottság közleménye a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló
1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazásával kapcsolatban felmerülő
kérdésekről és válaszokról**

(2018/C 196/01)

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés	1
2.	A jelöléssel kapcsolatos általános kérdések	2
2.1.	Tisztességes tájékoztatási gyakorlatok	2
2.2.	Az élelmiszerekkel kapcsolatos kötelező tájékoztatás elérhetősége és elhelyezése	2
2.3.	Az élelmiszerekkel kapcsolatos kötelező tájékoztatás elhelyezése és az olvashatóság	2
2.4.	Kötelező adatok (a rendelet 9. cikke és 2. szakasza)	3
2.5.	Egyes élelmiszerfajtákra vagy -csoportokra vonatkozó kötelező kiegészítő adatok	5
3.	Tápértékjelölés	6
3.1.	A tápértékjelölés alkalmazása	6
3.2.	Kötelező tápértékjelölés	6
3.3.	Adatok önkéntes feltüntetése	7
3.4.	A tápértékjelölés kifejezési és megjelenítési formái	10
3.5.	További kifejezési és megjelenítési formák	12
3.6.	Mentességek a kötelező tápértékjelölés alól	12
3.7.	Étrend-kiegészítők	14
3.8.	Egyedi termékek	14

1. Bevezetés

2011. október 25-én az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU rendeletet⁽¹⁾ (a továbbiakban: rendelet). A rendelet – a fogyasztók számára alapot biztosítva a megalapozott választáshoz és az élelmiszerek biztonságos felhasználásához – módosítja az élelmiszerek jelölésére az Unióban irányadó rendelkezéseket, ugyanakkor célkitűzésként biztosítja a jogszerűen előállított és forgalomba hozott élelmiszerek szabad mozgását. A rendelet 2014. december 13-tól alkalmazandó, kivéve a tápértékjelölésre vonatkozó rendelkezéseket, amelyek 2016. december 13-án váltak alkalmazandóvá.

Ez a tájékoztató az élelmiszer-vállalkozók és a nemzeti hatóságok számára kíván segítséget nyújtani a rendelet alkalmazásában, és e célból egy sor, a rendelet hatálybalépése után felmerült kérdés megválaszolására irányul.

A tájékoztató azon megbeszélések fényében készült, amelyet a Bizottság Egészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Főigazgatósága (DG SANTE) a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU rendelettel foglalkozó munkacsoport keretében a tagállamok szakértőivel folytatott.

Ez a tájékoztató nincs kihatással az Európai Unió Bírósága által esetlegesen nyújtandó értelmezésekre.

⁽¹⁾ HL L 304., 2011.11.22., 18. o.

2. A jelöléssel kapcsolatos általános kérdések

2.1. Tisztességes tájékoztatási gyakorlatok

2.1.1. A rendelet 7. cikke (1) bekezdésének d) pontja úgy rendelkezik, hogy „Az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatás nem lehet megtévesztő (...) oly módon, hogy a termék megjelenése, a leírás vagy a képi ábrázolások a fogyasztó számára egy bizonyos élelmiszer vagy összetevő jelenlétét sugallják, noha valójában az élelmiszer egyik természetes alkotóelemét vagy szokásosan felhasznált összetevőjét más alkotóelemmel, illetve összetevővel helyettesítették”. Milyen típusú esetek tartoznának e rendelkezés hatálya alá? Hogyan kell az élelmiszeripari termékeket a fentiek tükrében helyesen jelölni?

Vonatkozó rendelkezések: a 2. cikk (2) bekezdésének f) pontja, a 7. cikk (1) bekezdésének d) pontja, a 13. cikk (2) bekezdése, valamint a VI. melléklet A. részének 4. pontja

A 7. cikk (1) bekezdése d) pontja alkalmazásának szükségét egy olyan eset jelenté, ahol egy adott élelmiszer az átlagfogyasztó számára azt sugallja, hogy az egyértelműen egy bizonyos összetevőből készült, vagy hogy abban egy összetevő természetes módon jelen van, miközben ezeket egy más alkotóelemmel vagy más összetevővel helyettesítették.

Példaként szolgálhatnak a következők:

- egy olyan élelmiszer, amelyben az adott élelmiszerben szokásosan használt összetevőt más alkotóelemmel vagy más összetevővel helyettesítették, pl. egy olyan pizza, amelyről a címkézésén feltüntetett kép alapján feltételezhető, hogy sajtot tartalmaz, holott abban a sajtot egy olyan, más elnevezésű termékkel helyettesítették, amely a tej részleges vagy teljes helyettesítésére szolgáló nyersanyagokból készült;
- egy olyan élelmiszer, amelyben az adott élelmiszerben természetes módon jelen lévő alkotóelemet egy más alkotóelemmel vagy összetevővel helyettesítették, például egy olyan termék, amely sajtnak néz ki ugyan, holott abban a tejszírt növényi eredetű zsírral helyettesítették.

Az olyan élelmiszerek esetében, amelyeknél egy termékben helyettesítő összetevő(ke)t használnak, a termék nevének közvetlen közelében fel kell tüntetni a helyettesítő összetevő(k) nevét, jól olvashatóan és olyan betűméretben nyomtatva a csomagolásra vagy a címkére, amelynek x-magassága a terméknev x-magasságának legalább 75 %-a, ugyanakkor legalább 1,2 mm.

Az élelmiszer-vállalkozó feladata, hogy az élelmiszer nevére vonatkozó szabályok szerinti megfelelő nevet találjon erre a helyettesítő élelmiszere.

Emellett – amennyiben léteznek – a hatályos termékspecifikus jogszabályok rendelkezéseit is tiszteletben kell tartani. Tilos például a „sajtotúzat” nevet használni, mert a „sajt” név kizárólag tejtermékek számára van fenntartva ⁽¹⁾.

2.2. Az élelmiszerekkel kapcsolatos kötelező tájékoztatás elérhetősége és elhelyezése

2.2.1. Előre csomagolt élelmiszerek esetében az élelmiszerekkel kapcsolatos kötelező tájékoztatást vagy közvetlenül a csomagoláson, vagy az arra rögzített címkén kell feltüntetni. Milyen típusú címkék használhatók rögzített címkéként?

Vonatkozó rendelkezések: a 2. cikk (2) bekezdésének i) pontja és a 12. cikk

A címkék nem lehetnek könnyen eltávolíthatók, hogy ne veszélyeztethessék azoknak az információknak az elérhetőségét és hozzáférhetőségét, amelyeket az élelmiszer vonatkozásában kötelező megadni a fogyasztóknak.

A csomagoláson rögzített, lehúzható (ún. „peel-off”) címkék esetében eseti alapon kell értékelni, hogy a kötelező tájékoztatás rendelkezésre állására, hozzáférhetőségére és elhelyezésére vonatkozó általános követelmények teljesülnek-e.

Bármilyen típusú, a fenti követelményeknek megfelelő címke felhasználható.

2.3. Az élelmiszerekkel kapcsolatos kötelező tájékoztatás elhelyezése és az olvashatóság

2.3.1. Hogyan határozható meg a „legnagyobb felület”, különösen fémdobozok vagy palackok esetében?

Vonatkozó rendelkezések: a 13. cikk (3) bekezdése, a 16. cikk (2) bekezdése és az V. melléklet 18. pontja

Négyszögletes vagy doboz alakú csomagolás esetében a „legnagyobb felület” meghatározása egyértelmű, vagyis a legnagyobb felület a kérdéses csomagolás egyik oldalának teljes felületét jelenti (magasság x szélesség).

⁽¹⁾ A 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet VII. mellékletének III. része (HL L 347., 2013.12.20., 671. o.).

A hengeres (pl. konzervdobozok) vagy a palack formájú (pl. palackok) csomagolások – melyeknél a szabálytalan alak gyakori – esetében a „legnagyobb felület” úgy határozható meg, mint az a terület, amely fémdobozok esetében a doboz aljának és tetejének, valamint az ehhez tartozó peremeknek, palackoknál és üvegeknél pedig a vállnak és a nyaknak a kizárásával marad.

Tájékoztatóképpen, a Nemzetközi Mérésügyi Szervezet 79. számú nemzetközi ajánlása ⁽¹⁾ szerint a csomagolás fő megjelenítő területe hengeres vagy közel hengeres formájú csomagolás esetében: a terméknek a csomagolás magasságára nézett 40 %-a szorozva a kerülettel, amelybe nem számítandók bele a csomagolás alja és teteje, valamint az ehhez tartozó peremek, palackoknál és üvegeknél pedig a váll és a nyak.

2.3.2. Hogyan kell meghatározni a betűméretet a nyomtatott nagybetűkre és a számokra?

Vonatkozó rendelkezések: IV. melléklet

A nyomtatott nagybetűk és számok méretének meg kell egyeznie az „Appendix” szóban található – „A” betű mértével, és az x-magasságnak legalább 1,2 mm-nek kell lennie.

2.3.3. A III. mellékletben felsorolt egyes élelmiszerfajtákra vagy -csoportokra megadandó kötelező kiegészítő adatokra is érvényes-e a 13. cikk (2) bekezdésében meghatározott kötelező betűméret?

Vonatkozó rendelkezések: a 13. cikk (2) bekezdése és a III. melléklet

A 13. cikk (2) bekezdésben meghatározott legkisebb betűméret csak a 9. cikk (1) bekezdésében felsorolt kötelező adatokra alkalmazandó.

Amennyiben a III. mellékletben felsorolt kötelező kiegészítő adatok az élelmiszer nevének részét képezve kerülnek megjelenítésre, akkor a kötelező betűméretre a 13. cikk (2) bekezdésében foglalt követelmények vonatkoznak.

Egyéb esetekben a kötelező betűméret nem alkalmazandó.

2.3.4. Az élelmiszer nevét kísérő kötelező elemekre, úgymint a VI. melléklet A. részében felsoroltakra (pl. „kiolvasztott”, „füstölt”, „sugárkezelt” stb.) is érvényes-e a 13. cikk (2) bekezdésében meghatározott kötelező betűméret?

Vonatkozó rendelkezések: a 13. cikk (2) bekezdése és a VI. melléklet A. része

Igen, mivel ezek a kötelező adatok az élelmiszer nevéhez tartozóként kerülnek azonosításra, amelyre a 13. cikk (2) bekezdés legkisebb betűméretre vonatkozó rendelkezései alkalmazandók.

Ami a VI. melléklet A. részének 4. pontját illeti, a rendelet olyan betűméretet ír elő, amelynek x-magassága a terméknev x-magasságának legalább 75 %-a, de semmi esetre sem kisebb a 13. cikk (2) bekezdésében előírt legkisebb betűméretnél.

2.4. *Kötelező adatok (a rendelet 9. cikke és 2. szakasza)*

2.4.1. Az élelmiszer neve

Mely esetekben szükséges az élelmiszer nevében feltüntetni a késztermék tömegének 5 %-át meghaladó hozzáadottvíz-tartalmat?

Vonatkozó rendelkezések: a VI. melléklet A. részének 6. pontja

Az élelmiszer nevében a következő esetekben kell feltüntetni a késztermék tömegének 5 %-át meghaladó hozzáadottvíz-tartalmat:

- olyan húskészítmények és előkészített húsok, amelyek megjelenése darab, ízület, szelet, állati test vagy féltést;
- olyan halászati termékek és feldolgozott halászati termékek, amelyek megjelenése darab, ízület, szelet, haltest, filézett vagy egész hal formájú halászati termék.

⁽¹⁾ Nemzetközi Mérésügyi Szervezet, R79 nemzetközi ajánlás [1997. kiadás (E)] https://www.oiml.org/en/files/pdf_r/r079-e15.pdf

Azt, hogy egy termékre teljesülnek-e ezek a feltételek, az élelmiszer-vállalkozónak kell meghatároznia, eseti alapon. E tekintetben figyelembe kell venni az élelmiszer külső megjelenését. Az olyan élelmiszerek esetében például, mint a töltelékes húskészítmény (mortadella, hot dog), black pudding/véres hurka, fasírt, hús-/halpástétom, hús-/halgolyók, nincs szükség ilyen jelzésre.

2.4.2. Az összetevők felsorolása

— A mesterséges nanoanyagokat fel kell-e tüntetni az összetevők felsorolásában? Vannak-e ez irányú mentességek?

Vonatkozó rendelkezések: a 18. cikk (3) bekezdése és a 20. cikk

Az összetevők felsorolásában egyértelműen fel kell tüntetni valamennyi, összetevőként használt mesterséges nanoanyagot.

A 20. cikk b), c) és d) pontja mentességeket állapít meg az élelmiszer-adalékanyagok és az élelmiszerenzimek, valamint a hordozók és azon anyagok tekintetében, és ezeknek az összetevők felsorolásában való nem kötelező feltüntetéséről rendelkezik. Ugyanezek a mentességek alkalmazandók akkor is, ha ezek mesterséges nanoanyagok formájában vannak jelen.

— Az összetevők feltüntetése és megnevezése

— Fel lehet-e tüntetni a címkén a következő kifejezést: „részben hidrogénezett repceolaj vagy pálmaolaj”, ha a gyártó változtatja a növényi olaj forrását?

Vonatkozó rendelkezések: a 7. és a 18. cikk, valamint a VII. melléklet A. részének 8. és 9. pontja

Nem, egy ilyen kijelentés nem állna összhangban a rendelettel. A címkén nem tüntethető fel olyan információ, amely – mivel nem határozza meg pontosan az élelmiszer jellemzőit – félrevezetheti a fogyasztót.

— Kötelező-e feltüntetni a konkrét növényi eredetet minden olyan élelmiszer esetében, amely növényi eredetű olajokat vagy zsírokat tartalmaz, függetlenül attól, hogy e növényi olajok vagy zsírok milyen mennyiségben vannak jelen az élelmiszerben?

Vonatkozó rendelkezések: a 18. cikk, valamint a VII. melléklet A. részének 8. és 9. pontja

Igen, ez az érintett élelmiszerben jelen lévő olaj vagy zsír mennyiségétől függetlenül kötelező.

2.4.3. A nettó mennyiség feltüntetése

A rendelet szerint „glazúrréteggel (jégréteggel) bevont élelmiszer esetében az élelmiszer nettó tömegeként a glazúrréteg (jégréteg) nélküli tömeget kell megadni”. Ez azt jelenti, hogy ebben az esetben az élelmiszer nettó súlya megegyezik a töltőtömeggel (lecsöpögtetett/száraz tömeg). Mind a nettó tömeget mind pedig a töltőtömeget meg kell-e adni a jelölésen?

Vonatkozó rendelkezések: a IX. melléklet 5. pontja

Amennyiben egy szilárd élelmiszert folyadékközegben hoznak forgalomba, a jelölésen a nettó tömeg/mennyiség mellett fel kell tüntetni az élelmiszer töltőtömegét is. Ebből a szempontból a fagyasztott vagy gyorsfagyasztott víz folyadékközegnek számít, tehát a címkén fel kell tüntetni a nettó tömeget és a töltőtömeget is. A rendelet emellett előírja, hogy ha egy fagyasztott vagy gyorsfagyasztott élelmiszert glazúrréteggel (jégréteggel) vontak be, a nettó tömeg nem foglalhatja magában a glazúrréteg (jégréteg) tömegét (a glazúrréteg nélküli nettó tömeg).

Ez azt jelenti, hogy ebben az esetben a glazúrréteggel (jégréteggel) bevont élelmiszer nettó tömege megegyezik annak töltőtömegével. Figyelembe véve e tény, valamint azt, hogy el kell kerülni a fogyasztók megtévesztésének lehetőségét, a következőképpen lehet feltüntetni a nettó tömeget:

— mindkét tömeget feltüntetve:

— nettó tömeg: X g és

— töltőtömeg: X g;

— a tömegeket összehasonlítással feltüntetve:

— nettó tömeg = töltőtömeg = X g;

— csak egy tömeget feltüntetve:

— nettó tömeg (glazúrréteg nélkül): X g.

2.4.4. Minőségmegőrzési vagy fogyaszthatósági idő („Minőségét megőrzi: ...” vagy „Fogyasztható...” kifejezések)

Fel kell-e tüntetni az almaboron a minőségmegőrzési időt a „Minőségét megőrzi: ...” kifejezéssel?

Vonatkozó rendelkezések: a 24. cikk, valamint a X. melléklet 1. pontjának d) alpontja

Nem, az erjesztéssel nyert almaboron nem szükséges feltüntetni a minőségmegőrzési időt, mivel az a „borok, likőrborok, pezsgők, aromás borok és hasonló termékek, amelyeket nem szőlőből, hanem más gyümölcsből állítottak elő, továbbá a 2206 00 KN-kód alá sorolt és szőlőből vagy szőlőmustból előállított italok” kategóriába tartozik, amely kategóriára e kötelezettség tekintetében mentesség van érvényben.

Mindazonáltal az alkohol és gyümölcsle keverékéből készült termékek nem tekinthetők úgy, hogy azok a fent említett kategóriába tartozó „hasonló termékek, amelyeket nem szőlőből, hanem más gyümölcsből állítottak elő”, és ezért azokon a minőségmegőrzési időt a „Minőségét megőrzi: ...” kifejezéssel fel kell tüntetni, kivéve, ha a termék legalább 10 % alkoholt tartalmaz (a minőségmegőrzési idő feltüntetése a „Minőségét megőrzi: ...” kifejezéssel nem kötelező a legalább 10 térfogatszázalék alkoholt tartalmazó italok esetében).

2.4.5. Felhasználási útmutató

A „felhasználási útmutatóban” használhatja-e az élelmiszer-vállalkozó a serpenyő vagy sütő szimbólumot a „serpenyő” vagy „sütő” szavak feltüntetése nélkül?

Vonatkozó rendelkezések: a 9. cikk (2) bekezdése és a 27. cikk

Nem, ezt nem teheti meg. A kötelező adatokat, úgymint a felhasználási útmutatót is, szavakkal és számokkal kell jelezni. Piktogramok vagy szimbólumok csak kiegészítő eszközül szolgálhatnak az ilyen adatok kifejezéséhez.

A Bizottság ugyanakkor a jövőben elfogadhat olyan végrehajtási jogi aktusokat, amelyek lehetővé teszik, hogy egy vagy több kötelező adatot szavak vagy számok helyett piktogramok vagy szimbólumok segítségével fejezzenek ki.

2.5. Egyes élelmiszerfajtákra vagy -csoportokra vonatkozó kötelező kiegészítő adatok

2.5.1. A fagyasztott élelmiszer címkézése

— Kötelező-e feltüntetni a nem előrecsomagolt fagyasztott hús, fagyasztott előkészített húskok és fagyasztott feldolgozatlan halászati termékek címkéjén a fagyasztás vagy – amennyiben a terméket egynél több alkalommal fagyasztották le – az első fagyasztás időpontját?

Vonatkozó rendelkezések: III. melléklet

Nem. A fagyasztás időpontját csak az előrecsomagolt fagyasztott hús, fagyasztott előkészített húskok és fagyasztott halászati termékek címkéjén kötelező feltüntetni. A tagállamok határozhatnak úgy, hogy e követelményt kiterjesztik a nem előrecsomagolt termékekre is.

— Mi a „feldolgozatlan halászati termékek” meghatározása?

„Halászati termék⁽¹⁾”: valamennyi vadon élő vagy tenyésztett, tengeri vagy édesvízi állat (kivéve az élő kéthéjú kagylókat, az élő tüskébőrűeket, az élő tengeri csigákat, valamint minden emlőt, hüllőt és békát), beleértve azok minden ehető formáját, részét és a belőlük készült összes terméket. A „feldolgozatlan halászati termékek”⁽²⁾: olyan halászati termékek, amelyek még nem végeztek feldolgozást, és ide tartoznak a felosztott, elválasztott, elmetszett, szeletelt, kicsontozott, darált, bőrtelenített, őrölt, vágott, tisztított, hámozott, lehántolt, felaprított, hűtött, fagyasztott, mélyfagyasztott vagy kiolvasztott élelmiszerek.

— Használható-e a „gyorsfagyasztva [Dátum]-án/-én” kifejezés a fagyasztott hús, fagyasztott előkészített húskok és fagyasztott feldolgozatlan halászati termékek fagyasztása időpontjának megadására?

Vonatkozó rendelkezések: a III. melléklet 6. pontja és a X. melléklet 3. pontja

Nem, a „gyorsfagyasztva ...-án/-én” kifejezés nem használható esetükben, mivel a X. melléklet egyértelműen előírja, hogy az alkalmazandó kifejezés a „Fagyasztás időpontja: ...”.

⁽¹⁾ A 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet I. mellékletének 3.1. pontja (HL L 139., 2004.4.30., 55. o.).

⁽²⁾ A feldolgozatlan élelmiszereknek az élelmiszer-higiénéről szóló, 2004. április 29-i 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikke (1) bekezdésének n) pontja szerinti fogalom meghatározása alapján (HL L 139., 2004.4.30., 1. o.).

3. Tápértékjelölés

3.1. A tápértékjelölés alkalmazása

3.1.1. A rendelet tápértékjelölésre vonatkozó szabályai minden élelmiszerre vonatkoznak?

Vonatkozó rendelkezések: 29. cikk

A szabályokat nem kell alkalmazni az alábbi élelmiszerek esetében, mert ezek tápértékjelölésére külön szabályok vonatkoznak:

- étrend-kiegészítők ⁽¹⁾;
- természetes ásványvizek ⁽²⁾.

A meghatározott csoportoknak szánt élelmiszerekkel kapcsolatban a rendelet a 609/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽³⁾ megállapított szabályok, illetve az e keretben szereplő egyedi intézkedések sérelme nélkül alkalmazandó.

3.2. Kötelező tápértékjelölés

3.2.1. Mit kell feltüntetni?

Vonatkozó rendelkezések: a 13., 30., 32., 34. és 44. cikke valamint a IV. és a XV. melléklet

A kötelező tápértékjelölésnek az alábbi adatok mindegyikét tartalmaznia kell: energiatartalom, zsír- és telítettzsír-tartalom, szénhidrát-tartalom, cukortartalom, fehérjetartalom, valamint sótartalom.

Az energiatartalmat mind kJ-ban (kilojoule), mind kcal-ban (kilokalóriában) fel kell tüntetni. Először a kJ-ban (kilojoule) kifejezett értéket kell megadni, és ezt kell követnie a kcal-ban (kilokalóriában) megadott értéknek. A kJ/kcal rövidítés használata engedélyezett.

Az adatokat az alábbi sorrendben kell feltüntetni:

energia
zsír
amelyből:
— telített zsírsavak
szénhidrát
amelyből:
— cukrok
fehérje
só

Ha a rendelkezésre álló hely lehetővé teszi, az értékeket táblázatban, helyi érték szerint egymás alá igazított számokkal kell feltüntetni. Ha a rendelkezésre álló hely nem teszi lehetővé a táblázatos formát, lineáris formátum is használható.

A tápértékjelölésnél is érvényesek a minimális betűméretre vonatkozó szabályok, vagyis a betűket olyan betűméretben kell a csomagolásra vagy a címkére nyomtatni, amelynél az x-magasság legalább 1,2 mm. Ha a csomagolás vagy tárolóedény legnagyobb felülete kisebb mint 80 cm², a betűméret x-magasságának legalább 0,9 mm-nek kell lennie. Az x-magasság meghatározása a rendelet IV. mellékletében található.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/46/EK irányelve (2002. június 10.) az étrend-kiegészítőkre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 183., 2002.7.12., 51. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/54/EK irányelve (2009. június 18.) a természetes ásványvizek kinyeréséről és forgalmazásáról (HL L 164., 2009.6.26., 45. o.).

⁽³⁾ HL L 181., 2013.6.29., 35. o.

(MEGJEGYZÉS: az olyan csomagolásban vagy tárolóedényben tárolt élelmiszerek, amelyek legnagyobb felülete 25 cm²-nél kisebb, mentesülnek a kötelező tápértékjelölés követelménye alól (V. melléklet 18. pontja, lásd lent a 3.6.1. pontban).

Amennyiben a termék energiatartalma, vagy a tápanyag(ok) mennyisége elhanyagolható, az említett alkotóelemekre vonatkozó információk helyett az „Elhanyagolható mennyiségű ...-t tartalmaz” szöveg tüntethető fel. Amennyiben van ilyen tájékoztatás, azt a tápértékjelölés közvetlen közelében kell szerepeltetni (az elhanyagolható mennyiség tekintetében lásd a 3.2.2. pontot).

Egyes termékek mentesülnek a tápértékjelölés megadásának kötelezettsége alól (lásd a 3.6.1. pontot).

3.2.2. Amennyiben egy termék elhanyagolható mennyiségben tartalmaz olyan tápanyago(ka)t, amely(ek) jelölése kötelező, vagy energiatartalma elhanyagolható, meg kell-e adni ez(ek)e)t az anyago(ka)t vagy az ilyen energiatartalmat a tápértékjelölő táblázatban (lásd a 34. cikk (5) bekezdését)?

Vonatkozó rendelkezések: a 34. cikk (5) bekezdése

Nem, amennyiben az energiatartalom vagy egy termék tápanyagmennyisége elhanyagolható, az adott tápanyagra vonatkozó tápértékjelölés helyett a tápértékjelölés közvetlen közelében egy kijelentést lehet szerepeltetni, mint például: „Elhanyagolható mennyiségben ...-t tartalmaz.”.

3.2.3. Mikor alkalmazható azon kijelentés, hogy a sótartalom kizárólag a nátrium természetes jelenlétéből adódik?

Vonatkozó rendelkezések: a 30. cikk (1) bekezdése

Az arra vonatkozó állítást, hogy az élelmiszer kizárólag a nátrium természetes jelenlétéből adódóan tartalmaz sót, a tápértékjelölés közvetlen közelében lehet feltüntetni az olyan élelmiszerek esetében, amelyekhez nem adtak sót, mint például tej, zöldségek, hús és hal. Ha a feldolgozás során só hozzáadására kerül sor, vagy sótartalmú összetevők – például sonka, sajt, olajbogyó, szardella stb. – hozzáadásával só került az élelmiszerbe, az állítás nem használható.

3.2.4. A kötelező tápértékjelölésnél feltüntetett só mennyiségét a következő képlet szerint kell kiszámítani: $\text{só} = \text{nátrium} \times 2,5$. Ebbe a számításba bele kell-e foglalni minden olyan nátriumot, amely valamely összetevőből – pl. a szacharin nátriumsójából, a nátrium-aszkorbáttól – származik?

Vonatkozó rendelkezések: az I. melléklet 11. pontja

Igen, a sótartalmat mindig az élelmiszer teljes nátriumtartalmából eredeztetve kell kiszámítani, az alábbi képlet alkalmazásával: $\text{só} = \text{nátrium} \times 2,5$.

3.3. *Adatok önkéntes feltüntetése*

3.3.1. Milyen más tápanyagok tüntethetők fel?

Vonatkozó rendelkezések: a 30. cikk (2) bekezdése, a 32., 33. és 34. cikke valamint a XV. melléklet

A kötelező tápértékjelölés kiegészíthető az alábbiak közül egy vagy több tápanyag mennyiségének feltüntetésével:

- a) egyszeresen telítetlen zsírsavak;
- b) többszörösen telítetlen zsírsavak;
- c) poliolok;
- d) keményítő;
- e) rost;
- f) vitaminok és ásványi anyagok.

Az adatokat – adott esetben – az alábbi sorrendben kell feltüntetni:

energia
zsír
amelyből:
— telített zsírsavak
— egyszeresen telítetlen zsírsavak,
— többszörösen telítetlen zsírsavak,
szénhidrát
amelyből:
— cukrok,
— poliolok,
— keményítő,
rost
fehérje
só
vitaminok és ásványi anyagok

Ha a rendelkezésre álló hely lehetővé teszi, az értékeket táblázatos formában, helyi érték szerint egymás alá igazított számokkal kell feltüntetni. Ha a rendelkezésre álló hely nem teszi lehetővé a táblázatos formát, lineáris formátum is használható.

A tápanyagokat grammban (g) ⁽¹⁾, 100 g-ra vagy 100 ml-re vonatkoztatva kell megadni, emellett feltüntethetők a termék adagjára vagy fogyasztási egységére vetítve is.

3.3.2. Hogyan kell megadni azt az anyagot, amelyre tápanyag-összetételre vagy egészségre vonatkozó állítás vonatkozik, de nem képezi részét a tápértékjelölésnek?

Vonatkozó rendelkezések: a 30. és a 49. cikk

Ha a tápanyag, amelyre a tápanyag-összetételre vagy egészségre vonatkozó állítás vonatkozik, részét képezi a tápértékjelölésnek, nincs szükség vonatkozásában további jelölésre.

Ha a tápanyag vagy egyéb anyag, amelyre a tápanyag-összetételre vagy egészségre vonatkozó állítás vonatkozik, nem képezi részét a tápértékjelölésnek, a tápértékjelölés közvetlen közelében, ugyanabban a látómezőben jelölni kell a tápanyag vagy egyéb anyag mennyiségét (lásd a lenti 3.3.5. pontot is).

3.3.3. Amennyiben egy nem előrecsomagolt élelmiszeren jelölik a rost (vagy a 30. cikk (2) bekezdésében említett bármely más tápanyag) mennyiségét, mely további élelmiszer-összetevőket kell még adni?

Vonatkozó rendelkezések: a 30. cikk (1), (2) és (5) bekezdése és a 49. cikk

Ha az élelmiszer-vállalkozó érdekelt a termék rosttartalmának vagy a 30. cikk (2) bekezdés említett bármely egyéb tápanyag mennyiségének feltüntetésében, akkor teljes tápértékjelölést kell alkalmaznia. Ez a következők megadását jelenti:

- energiatartalom; valamint
- zsír- és telítettzsírsav-tartalom, szénhidrát-tartalom, cukortartalom, fehérjetartalom, valamint só-tartalom.

⁽¹⁾ Lásd a vitaminokra és ásványi anyagokra meghatározott mértékegységeket is (XIII. melléklet A. részének 1. pontja).

Ha a tápanyag-összetételre vagy egészségre vonatkozó állítás egy, a 30. cikk (2) bekezdés említett tápanyagra vonatkozik, az adott tápanyag mennyiségét fel kell tüntetni a tápértékjelölésben is.

3.3.4. Van-e lehetőség arra, hogy a rosttartalom a beviteli referenciaérték százalékában feltüntetésre kerüljön akkor is, ha a rendeletben a rostra vonatkozóan nincs megadva harmonizált beviteli referenciaérték?

Vonatkozó rendelkezések: a 30. cikk (2) bekezdése és a 35. cikk (1) bekezdésének e) pontja

Nem. Csak azokra a tápanyagokra lehet a beviteli referenciaértékek százalékában kifejezni a mennyiséget, amelyekre a XIII. melléklet ilyen beviteli referenciaértéket megállapít; mindez akkor is érvényes, ha a tápértékjelölés további kifejezési és megjelenítési formáit használják.

3.3.5. Van-e lehetőség arra, hogy az önkéntesen megadott tápanyagok (pl. omega-3 zsírsavak) mennyiségét többszörösen telítetlen zsírsavak komponenseként adják meg?

Vonatkozó rendelkezések: 30. cikk

Nem. A tápértékjelölés egy, az energiatartalmat és a tápanyagokat tartalmazó pontosan meghatározó jegyzék, amely nem egészíthető ki további, tápanyag-összetétellel kapcsolatos tájékoztatással (lásd ehhez a fenti 3.3.2. pontot is).

3.3.6. Milyen tápanyag-összetétellel kapcsolatos tájékoztatás ismételhető meg a csomagoláson?

Vonatkozó rendelkezések: a 30. cikk (3) bekezdése, a 32. cikk (2) bekezdése, a 33. cikk és a 34. cikk (3) bekezdése

A csomagoláson, a fő látómezőben (közismert nevén a csomagolás elülső oldalán) megismételhetők a kötelező tápértékjelölés keretében megadott információ egyes elemei, mégpedig az alábbi formátumok valamelyikének felhasználásával:

— energiatartalom; vagy

— energiatartalom, zsír- és telítettzsír-tartalom, cukortartalom, valamint sótartalom.

Az adatok megismételt feltüntetésére is érvényesek a legkisebb betűméretre vonatkozó szabályok (13. cikk (2) bekezdése, IV. melléklet, valamint lásd a 3.2.1. pontot is).

A megismételt tápértékjelölés továbbra is olyan lista, amelynek tartalma meghatározott és korlátozott. A fő látómezőben elhelyezett tápértékjelölés ezen túlmenően nem tartalmazhat kiegészítő információkat.

A tápértékjelölés ismételt megjelenítése esetén a tájékoztatás kizárólag adagra vagy fogyasztási egységre vetítve is megadható, ha az adag/egység mennyiségi meghatározása a tápértékjelölés közvetlen közelében meg van adva, az adagok/egységek számát pedig feltüntették a csomag címkéjén. Emellett meg kell adni a 100 g-ra vagy 100 ml-re vetített energiatartalmat is.

3.3.7. Ha a fő látómezőben (a csomagolás elülső oldalán) megismételt, a tápanyag-összetétellel kapcsolatos tájékoztatás a beviteli referenciaértékek százalékában van kifejezve, ezt az információt a kötelező tápértékjelölésben (a csomagolás hátulsó oldalán) is fel kell tüntetni?

Vonatkozó rendelkezések: a 30. cikk (3) bekezdése, a 32. cikk (4) bekezdése, valamint a 33. cikk és a XIII. melléklet

Ha a tápanyag-összetétellel kapcsolatos tájékoztatást a fő látómezőben (csomagolás elülső oldala) önkéntes módon megismétlik, az információ vagy csak az energiára, vagy pedig az energiára, a zsírra, a telített zsírsavakra, a cukorra és a sóra vonatkozhat. Ezt az információt fel kell tüntetni a (csomagolás hátulsó oldalán elhelyezett) kötelező tápértékjelölésben is. A csomagolás elülső oldalán elhelyezett információt azonban a beviteli referenciaértékek százalékaként is ki lehet fejezni (az abszolút értékek mellett), még akkor is, ha ezt a kifejezési formát a kötelező tápértékjelölésnél nem használják.

3.3.8. Van-e mód a tápértékjelölés feltüntetésékor, hogy ez egyik esetben csak egyszerűen az energiatartalmat ismételve meg, míg más esetben az energiatartalom mellett a zsír-, telítettzsír-, cukor- és sótartalmat is?

Vonatkozó rendelkezések: a 30. cikk (3) bekezdése és a 34. cikk (3) bekezdése

A tápértékjelölés ismételheti vagy csak az energiatartalmat, vagy az energiatartalmat a zsír-, telítettzsír-, cukor- és sótartalommal együtt. Ezeket az információkat többször is meg lehet ismételni.

A tápértékjelölés ilyen önkéntes kiegészítéseit a fő látómezőben kell megjeleníteni, eleget téve a minimális betűméretre vonatkozó rendelkezéseknek.

3.3.9. Megengedett-e, hogy egyetlen tápanyagot a csomagolás elülső oldalán jelöljenek, pl.: X % zsír?

Vonatkozó rendelkezések: a 30. cikk (3) bekezdése

A tápértékjelölés önkéntes megismétlése nem teszi lehetővé egyetlen tápanyag tartalmának feltüntetését, mivel a megadandó információk vagy az energiatartalom, vagy az energiatartalom, a zsír-, telítettzsír-, cukor- és só-tartalommal együtt.

Ugyanakkor a címke tartalmazhat egy nyilatkozatot egy külön tápanyagról, ha e nyilatkozat megadását jogszabály írja elő, mint például az alábbiak zsírtartalma esetében:

- egyes, a mezőgazdasági termékek közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ VII. melléklete IV. része III. pontjának 1. alpontjában említett egyes fogyasztói tejek;
- egyes, a mezőgazdasági termékek közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU rendelet VII. melléklete VII. részének I. pontjában és annak II. függelékében említett kenhető zsírok.

A jelölésen fel lehet tüntetni az olyan adatokat is, mint az „alacsony zsírtartalom” vagy a „zsír < 3 %”, feltéve, hogy megfelelnek az állítás alkalmazási feltételeinek, valamint az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ egyéb vonatkozó rendelkezéseinek, és tiszteletben tartják az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat is.

3.3.10. Ha a terméket egynél több országban való értékesítésre szánják, az Amerikai Egyesült Államok vagy Kanada által előírt tápértékjelölés megadható-e a rendelet követelményeinek megfelelő tápértékjelölés mellett?

Vonatkozó rendelkezések: a 30., 34. és 36. cikke valamint a XIV. és XV. melléklet

Az Egyesült Államok és Kanada által előírt formátum szerinti tápértékjelölés nem lenne összhangban az uniós követelményekkel, mivel mind a kötelező, mind az önkéntes információszolgáltatásnak meg kell felelnie a rendeletben foglalt szabályoknak. Az ilyen jelölés amiatt is félrevezető lehet a fogyasztók számára, mert az Egyesült Államokban más átváltási együtthatókat használnak az energiatartalom és a tápanyagmennyiség kiszámítására.

3.4. A tápértékjelölés kifejezési és megjelenítési formái

3.4.1. Melyek a tápértékjelölés kötelező elemeinek kifejezési formái?

Vonatkozó rendelkezések: a 32. és a 33. cikk, valamint a XIII. és a XV. melléklet

A zsír-, telítettzsír-, szénhidrát-, cukor-, fehérje-, valamint só-tartalmat grammban (g), 100 g vagy 100 ml élelmiszere vonatkozóan, míg az energiatartalmat kilojoule-ban (kJ) és kilokalóriában (kcal), 100 g vagy 100 ml élelmiszere e vonatkozóan kell kifejezni.

Ezek az adatok kiegészítő jelleggel adagonként vagy fogyasztási egységenként is kifejezhetők. Az adagnak vagy a fogyasztási egységnek a fogyasztó számára könnyen érthetőnek kell lennie, a címkén pedig – a tápértékjelölés közvetlen közelében elhelyezve – meg kell határozni mennyiségét/nagyságát, feltüntetve a csomagban található adagok vagy fogyasztási egységek számát.

Emellett az energiatartalom és a zsír, a telített zsírsavak, a szénhidrát, a cukrok, a fehérje és a só mennyisége az alábbi táblázatban 100 g-ra vagy 100 ml-re vonatkozóan kifejezett beviteli referenciaérték százalékában is kifejezhető. A 100 g-ra vagy 100 ml-re vonatkozóan kifejezett beviteli referenciaérték feltüntetése mellett vagy helyett a beviteli referenciaérték százaléka adagonként/fogyasztási egységenként is kifejezhető.

Energia vagy tápanyag	Beviteli referenciaérték
Energia	8 400 kJ/2 000 kcal
Összes zsír	70 g

⁽¹⁾ HL L 347., 2013.12.20., 671. o.

⁽²⁾ HL L 404., 2006.12.30., 9. o.

Energia vagy tápanyag	Beviteli referenciaérték
Telített zsírsavak	20 g
Szénhidrát	260 g
Cukrok	90 g
Fehérje	50 g
Só	6 g

Ha a beviteli referenciaérték százalékos aránya 100 g-ra vagy 100 ml-re vetítve van kifejezve, a tápértékjelölésben kell feltüntetni a következő mondatot: „Referencia beviteli érték egy átlagos felnőtt számára (8 400 kJ/2 000 kcal)”.

Nem előrecsomagolt élelmiszer esetében a tápértékjelölés kizárólag adagra vagy fogyasztási egységre vonatkozóan is kifejezhető.

3.4.2. Használható-e a beviteli referenciaértékre (angolul: Reference Intake) az RI rövidítés az élelmiszer jelölésén?

Vonatkozó rendelkezések: a 32. és a 33. cikk

A beviteli referenciaérték RI rövidítése használható az élelmiszer jelölésén, amennyiben a csomagoláson a fogyasztó számára könnyen megtalálható módon ki van fejtve annak teljes jelentése. A „Referencia beviteli érték egy átlagos felnőtt számára (8 400 kJ/2 000 kcal)” mondat nem módosítható.

3.4.3. Használható-e az „irányadó napi beviteli érték” kifejezés vagy annak GDA-ként vagy INBÉ-ként való rövidítése?

Vonatkozó rendelkezések: a 32. és a 33. cikk

A rendelet célja, hogy összehangolja a tápanyag-összetétellel kapcsolatos, a fogyasztóknak szóló tájékoztatás tartalmát, kifejezési módját és megjelenítését, ideértve az önkéntes tájékoztatást is. Ezt a szándékot figyelembe véve a rendelet 32. cikkének és 33. cikkének alkalmazásakor nem használható az „irányadó napi beviteli érték” kifejezés vagy annak GDA-ként vagy INBÉ-ként való rövidítése (lásd a 3.4.2. pontot is). Meg kell jegyezni, hogy a beviteli referenciaérték és az irányadó napi beviteli érték fogalma különbözik, mivel a beviteli referenciaérték fogalma – az irányadó napi beviteli értékkel ellentétben – nem utal valamilyen „táplálkozási ajánlásra”. Nem létezik például olyan táplálkozási ajánlás, amely szerint naponta 20 g telített zsírt kellene fogyasztani, és nem szabad azt a képzetet kelteni a fogyasztókban, hogy ez az egészség fenntartásához szükséges minimális mennyiség lenne.

3.4.4. Minden tápértékjelölés közvetlen közelében fel kell tüntetni a „Referencia beviteli érték egy átlagos felnőtt számára (8 400 kJ/2 000 kcal)” kiegészítő mondatot?

Vonatkozó rendelkezések: a 32. és a 33. cikk

Igen, ha az információt a beviteli referenciaértékek százalékában fejezik ki, 100 g vagy 100 ml alapon.

Ha adagra vetített alapon fejezik ki, akkor nem kell feltüntetni.

3.4.5. Az energia és a tápanyagok beviteli referenciaértékeit felnőttekre határozták meg. Kifejezhető-e önkéntes alapon az energiatartalom és a tápanyagok mennyisége – a felnőttekre meghatározott beviteli referenciaértékek helyett vagy mellett – a gyermekekre meghatározott beviteli referenciaértékek százalékában?

Vonatkozó rendelkezések: a 32. cikk (4) bekezdése, a 36. cikk (3) bekezdése, valamint a 43. cikk és a XIII. melléklet

Nem. A meghatározott fogyasztói csoportokra vonatkozó beviteli referenciaérték önkéntes feltüntetése csak akkor lehetséges, ha erre vonatkozóan uniós rendelkezéseket vagy ezek hiányában nemzeti rendelkezéseket fogadtak el.

Az energiatartalmat és a tápanyagok mennyiségét – abszolút értéként való kifejezésük mellett – kizárólag felnőttekre vonatkozó beviteli referenciaérték százalékában lehet kifejezni. A rendelet ugyanakkor előírja, hogy a Bizottságnak végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia annak érdekében, hogy a felnőttekre vonatkozó beviteli referenciaérték mellett feltüntethetők legyenek a lakosság meghatározott csoportjaira vonatkozó beviteli referenciaértékek is, tehát elképzelhető, hogy a jövőben gyermekekre vonatkozóan is ki lehet majd fejezni a beviteli referenciaértéket. Amíg nem kerülnek elfogadásra ilyen uniós rendelkezések, a tagállamok nemzeti szabályokat fogadhatnak el abból a célból, hogy tudományosan megalapozott beviteli referenciaértékeket határozzanak meg ilyen célcsoportok vonatkozásában. A konkrét célcsoportokra, pl. a gyermekekre vonatkozó beviteli referenciaértékek használata nem engedélyezett a 2014. december 13. után forgalomba hozott vagy jelölt termékekre, kivéve, ha uniós vagy tagállami szabályok tudományosan megalapozott beviteli referenciaértékeket határoznak meg ilyen csoportokra.

3.4.6. Mi egy fogyasztási egység? Meghatározható-e piktogrammal az adag? A csomagban található adagok jelzésére használható-e a „≈” vagy „~” jelzés („körülbelül” értelemben)?

Vonatkozó rendelkezések: 33. cikk

A fogyasztó számára a „fogyasztási egységnek” mint egyedileg elfogyasztható egységnek könnyen felismerhetőnek kell lenni. Egy fogyasztási egység nem feltétlenül jelent egy adagot. Egy tábla csokoládé egy kockája lehet például fogyasztási egység, egy adag azonban több mint egy kocka csokoládé.

Az adag és a fogyasztási egység meghatározásához használhatók szimbólumok és piktogramok. A rendelet csak azt írja elő, hogy a fogyasztási egység vagy az adag könnyen felismerhető legyen, és a címkén szerepeljen mennyiségileg meghatározva. Szimbólumok vagy piktogramok alkalmazásakor biztosítani kell, hogy jelentésük a fogyasztó számára egyértelmű legyen és ne legyen megtévesztő.

Ha a terméknel előfordulhatnak kismértékű eltérések a fogyasztási egységek vagy az adagok számában, ennek jelzésére megfelelő szimbólumokat lehet használni az adagok vagy fogyasztási egységek száma előtt.

3.5. *További kifejezési és megjelenítési formák*

3.5.1. Használható-e szavak helyett csak ikonok a tápanyagok és/vagy az energia jelzésére?

Vonatkozó rendelkezések: a 34. cikk és a XV. melléklet

Nem. A tápanyag-összetétellel kapcsolatos kötelező és önkéntes tájékoztatásnak meghatározott formátumot kell követnie, amely megköveteli az energia és a tápanyagok szavakkal történő feltüntetését.

Azt az általános elvet, mely szerint a kötelező információkat szavakat és számokat használva kell feltüntetni, a tápanyag-összetétellel kapcsolatos önkéntes tájékoztatásnál is követni kell. Ezek mellett használhatók piktogramok és szimbólumok.

3.5.2. Megadható-e az energiatartalom csak kcal-ban, ha a tápanyag-összetétellel kapcsolatos tájékoztatást önkéntesen megismétlik a fő látómezőben?

Vonatkozó rendelkezések: a 32. cikk (1) bekezdése és a XV. melléklet

Nem. Ahol megadják az energiaértékkel kapcsolatos információt, ott azt következetesen mind kJ-ban (kilojoule-ban), mind kcal-ban (kilokalóriában) fel kell feltüntetni.

3.6. *Mentességek a kötelező tápértékjelölés alól*

3.6.1. Mely termékekre vonatkozik mentesség?

Vonatkozó rendelkezések: a 16. cikk (3) és (4) bekezdése, a 30. cikk (4) és (5) bekezdése, valamint a 44. cikk (1) bekezdésének b) pontja és az V. melléklet

Az V. mellékletben felsorolt termékek mentesülnek a kötelező tápértékjelölés alól, kivéve tápanyag-összetételre vagy egészségre vonatkozó állítás esetén.

Ezenkívül a mentesség az alkoholtartalmú (több mint 1,2 % alkoholt tartalmazó) italokra és a nem előrecsomagolt élelmiszerekre is vonatkozik (kivéve, ha egy konkrét uniós jogszabály vagy egy nemzeti intézkedés kötelező tápértékjelölés alkalmazását írja elő).

Ha a tápanyag-összetétellel kapcsolatos tájékoztatás önkéntes jellegű, a kötelező tápértékjelölés szabályait kell követnie. Azonban:

- alkoholos italok esetében a tápértékjelölés korlátozódhat az energiatartalomra. A megjelenítésre nincs előírva specifikus formátum;
- a nem előrecsomagolt élelmiszerek esetében a tápértékjelölés tartalma korlátozódhat vagy csak az energiatartalomra, vagy pedig az energiatartalomra a zsír-, telítettsírsav-, cukor- és sőtartalommal együtt. A tápérték kizárólag adagra vagy fogyasztási egységre vetítve is megadható, ha az adag/egység mennyiségileg meg lett határozva, az adagok/egységek számát pedig feltüntették.

3.6.2. Mentésülnek-e a kötelező tápértékjelölés kötelezettsége alól az alábbi élelmiszerek?

Vonatkozó rendelkezések: V. melléklet

— Feldolgozatlan termékek, amelyek egyetlen összetevőből vagy összetevőcsoportból állnak

— Liszt (pl. búzaliszt) igen, a lenti feltételek függvényében

Az a liszt, amely nem tartalmaz hozzáadott összetevőket, pl. adalékanyagokat, vitaminokat, vagy ásványi anyagokat, és az őrlésen és hántoláson kívül nem ment keresztül más feldolgozási folyamaton, feldolgozatlan terméknek minősül⁽¹⁾.

— Forrázott rizs és előfőzött rizs nem

A forrázott rizs keresztül megy egy előfőzési fázison, ezért nem tekinthető feldolgozatlan élelmiszernek. Ugyanakkor a rizs az egyetlen összetevőből vagy összetevőcsoportból álló feldolgozatlan termékekre vonatkozó mentesség hatálya alá tartozik.

— Növényi olaj nem

A növényi olajok feldolgozott termékek, ezért nem részesülhetnek az egyetlen összetevőből vagy összetevőcsoportból álló feldolgozatlan termékekre vonatkozó mentességben.

— Cukor nem

A cukor feldolgozott termék, ezért nem részesülhet az egyetlen összetevőből vagy összetevőcsoportból álló feldolgozatlan termékekre vonatkozó mentességben.

— Méz igen

A méz feldolgozatlan élelmiszernek minősül, és nem összetevőkből, hanem alkotóelemekből áll, amint azt a mézről szóló 2001/110/EK tanácsi irányelv⁽²⁾ módosításáról szóló 2014/63/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ (3) preambulumbekzdése egyértelműsíti. Ezért a méz mentesül a kötelező tápértékjelölés követelménye alól.

— Fűszernövény, gyógynövény, fűszer vagy ezek keveréke

— Fűszernövény-, gyógynövény- vagy fűszertermékek
aromatartalommal és/vagy savasságot szabályozó anyaggal igen

A fűszernövények, a gyógynövények, a fűszerek vagy ezek keverékei mentesülnek a kötelező tápértékjelölés követelménye alól, mivel fogyasztásuk kis mennyiségben történik, és nem gyakorolnak jelentős táplálkozási hatást az étrendre. Hasonlóképpen, az aromákat és/vagy savasságot szabályozó anyagokat tartalmazó termékek is e mentesség alá esnek, feltéve, hogy az aromák és/vagy savasságot szabályozó anyagok nem rendelkeznek jelentős táplálkozási hatással.

— Só és sóhelyettesítők

— Jódosított só nem

A vitaminok, ásványi anyagok és bizonyos egyéb anyagok élelmiszerekhez történő önkéntes hozzáadásáról szóló 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾ 7. cikkének (3) bekezdése értelmében azon termékeket, amelyekhez vitaminokat és ásványi anyagokat adtak hozzá, kötelező tápértékjelöléssel ellátni. A jód sóhoz történő kötelező hozzáadása azonban nem tartozik a 1925/2006/EK rendelet hatálya alá, és a hozzáadott jódmennyiségre vonatkozó egyedi jelölési előírások nemzeti jogszabályok hatálya alá tartoznak.

⁽¹⁾ A rendelet 2. cikke (1) bekezdésének b) pontja a „feldolgozatlan termékek” vonatkozásában azoknak az élelmiszer-higiéniáról szóló 852/2004/EK rendelet 2. cikk (1) bekezdésének n) pontja szerinti alábbi meghatározására hivatkozik: „feldolgozatlan termékek”: olyan élelmiszerek, amelyekre még nem végeztek feldolgozást, és ide tartoznak a szétválasztott, részekre osztott, elvágott, szeletelt, kicsontozott, darált, megnyízott, őrölt, vágott, tisztított, darabolt, kifejtett, tört, hűtött, fagyasztott, mélyfagyasztott vagy kiolvasztott élelmiszerek;

⁽²⁾ HL L 10., 2002.1.12., 47. o.

⁽³⁾ HL L 164., 2014.6.3., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 404., 2006.12.30., 26. o.

— Erjesztett ecetfélék és ecethelyettesítők, beleértve azokat, amelyekben az egyedüli hozzáadott összetevők az aromák

— Erjesztett ecet hozzáadott sóval nem

Az erjesztett ecetfélékre és ecethelyettesítőkre vonatkozó mentesség csak olyan termékekre érvényes, amelyekhez összetevőként kizárólag aromákat adtak hozzá.

3.7. Étrend-kiegészítők

3.7.1. Az étrend-kiegészítők referenciaértékei esetében a vitaminok és ásványi anyagok mennyiségének megadásakor milyen terminológiát kell használni?

Vonatkozó rendelkezések: a 29. cikk és a XIII. melléklet

A rendelet tápértékjelölésre vonatkozó szabályai nem vonatkoznak az étrend-kiegészítőkre.

Az étrend-kiegészítőkről szóló 2002/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 8. cikk (3) bekezdés előírja, hogy a vitaminokra és ásványi anyagokra vonatkozó információt adott esetben a 90/496/EGK tanácsi irányelv⁽²⁾ mellékletében említett referenciaértékek százalékában is ki kell fejezni, mely utóbbi irányelvet a rendelet 2014. december 13-i hatállyal felváltott.

A 90/496/EGK irányelv kérte az ajánlott napi kibocsátási egységek (RDA-k) százalékos arányának használatát, amelyeket a rendelet XIII. mellékletének A. részében szereplő napi beviteli referenciaértékek vagy „táplálkozási referenciaértékek (NRV)” váltottak fel. Míg a „táplálkozási referenciaértékek” kifejezésnek vagy „NRV”-ként való rövidítésének – amennyiben a csomagoláson a fogyasztó számára könnyen megtalálható módon ki van fejtve annak teljes jelentése – használata megengedett, az egységesség biztosítása érdekében az élelmiszereken ajánlott ugyanazt a terminológiát használni az étrend-kiegészítőkre, mint más tápanyagokra⁽³⁾, és ajánlott megadni a beviteli referenciaértékeket.

3.7.2. A tápanyag-összetételre vagy egészségre vonatkozó állítást tartalmazó étrend-kiegészítőket el kell látni a rendelet szerinti tápértékjelöléssel?

Vonatkozó rendelkezések: a 29. és a 49. cikk

Nem. A rendelet tápértékjelölésre vonatkozó rendelkezései nem vonatkoznak az étrend-kiegészítőkre. Az étrend-kiegészítőket tekintve a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾ 7. cikke értelmében az étrend-kiegészítők esetében a tápanyag-összetétellel kapcsolatos tájékoztatást a 2002/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 8. cikkével összhangban kell megadni.

3.8. Egyedi termékek

3.8.1. Olyan termék esetében, amely egy folyadékközegben kerül kiszerezésre, a tápértékjelölésnél a (folyadék nélküli) lecsepegtetett terméket vagy a termék (folyadékkal együtt tekintett) egészét kell-e figyelembe venni?

Vonatkozó rendelkezések: a 31. cikk (3) bekezdése

Egy szilárd élelmiszer forgalomba hozható egy, a IX. melléklet 5. pontjában meghatározott folyadékközegben (pl. sós vízben vagy gyümölcsök levében), vagy más folyadékokban (pl. olajban). Egyes fogyasztók az ilyen termékeket teljes egészében fogyasztják, míg mások csak a lecsepegtetett termékeket. Erre figyelemmel, amennyiben valószínűsíthető a termék teljes egészében történő fogyasztása, a tápértékjelölést lehetőleg az élelmiszer teljes, a szilárd élelmiszer folyadékkal együtt tekintett tartalmára kell kiszámítani. Ezt az információt önkéntesen ki lehet egészíteni a lecsepegtetett termék tápértékjelölésével. Az olyan termékeknél, amelyeknél a folyadék valószínűsíthetően nem kerül fogyasztásra, a tápanyag-összetétellel kapcsolatos tájékoztatásnak a lecsepegtetett nettó tömeg alapján történő megadása tűnik relevánsabbnak.

A tápértékjelölésből ugyanakkor minden esetben egyértelműen ki kell derülnie, hogy az a lecsepegtetett termékekre vagy a termék egészére vonatkozik-e.

⁽¹⁾ HL L 183., 2002.7.12., 51. o.

⁽²⁾ HL L 276., 1990.10.6., 40. o.

⁽³⁾ Az 1169/2011/EU rendelet 32. cikkének (3) bekezdése.

⁽⁴⁾ HL L 404., 2006.12.30., 9. o.